

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHERS ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF FRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видане Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домом, на розі вулиць Фрічард і МекГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

СТРАЙКУЮЧИМ МАЙНЕРАМ В ЕСТЕВАН І БІН-ФЕЙТ ТРЕБА ДАТИ НЕГАЙНУ ДОПОМОГУ

Переговори між представниками страйкуючих майнерів і власниками копалинь в Естеван-Бінфейт, де 600 майнерів страйкують вже три тижні — розбилися. Власники копалинь не хочуть признати майнерської юнії та доволити інших слушних домагань робітників. Голова товариства власників копалинь виїхав до Ріджайни до уряду домагатися більше поліції, бо, як він каже, "ми мусимо негайно розпочати роботу, щоб вивозити вугілля".

Власникам, які хоч не сидять голодні й холодні, як страйкери, проте до невтримання, бо це ж осінь, сезон їхніх живн на заробіток, на зиски, а тут копалині стоять.

Власники вносять в листі до аторній-дженерал Саскечевану, МекФерсона, що вони мусять пустити копалині в рух, бо вони ж вклали в них три мільйони доларів капіталу, бо вони платять 20 тисяч доларів місцевої такси, та ще й платять доміняльному урядові за право видобування вугілля і все це зараз замерло через комуністів, які "дістають гроші з Радянського Союзу".

Далі вони вносять, що майні фінансовані цілковито британськими й канадськими капіталістами не працюють через брак поліційної охорони, тоді як майна, фінансована на 95 відсотків американськими капіталістами йде повним ходом.

Такі листи власники вислали й до доміняльного міністра праці Робертсона, крім того в Ріджайні чекає на него представник того ж міністерства Кембел, який приїздив полагодувати страйк у Сейнт-Боніфейс, а потім виїхав до Естеван, але там його посередництво провалилося.

З цього бачимо, що боротьба в Естеван-Бінфейт не тільки не послабляється, але ще загострюється. Власники апелюють своїм патріотизмом й трома мільйонами доларів до уряду за поліцією, щоб "ритував їх мільйони перед комунізмом". Своїх три мільйони вони ототожують з самою державою, і хто борється проти цих трох мільйонів доларів, як машини визиску, того треба поборювати поліційною силою, як ворога держави й демократичних законів.

Що робітники навіть при повному тижні праці не заробляють стільки, щоб можна вижити зі своїми родинами, що робітники позаводжувалися в skleпах і стали просто невідомими компаніями — то ніхто на їх оборону перед таким грабінництвом не кличе поліції, а хоч би й кликав, то вона не піде їх оборонити, бо влада не дозволить. Капіталісти кажуть, що вони вклали в ці копалині три мільйони доларів й ці гроші повинні приносити їм зиски ціною голоду й холоду робітників. Коли ж робітники страйкують, вимагаючи такої платні, щоб можна було вижити, та визнання юнії, щоб вони могли боротися перед насильством в майбутньому, то власники посилюють за поліцією, силою зброї хочуть зломити опір робітників.

Влада дасть власникам не тільки збройну охорону поліції, але вона докладе усіх старань, щоб страйк майнерів зломити — бо тут йде мова про те, що три мільйони доларів мусять приносити капіталістам зиски. Клопіт, бачите в той, що коли б ці британські та канадські капіталісти вклали в ті копалині десять разів по три мільйони доларів, то зиску капіталістам вони не принесуть ані зломаного цента, якщо туди не буде вкладена робітнича сила. Це занадто дешева ця сила, чим більше свого поту й крові проллє вона над трома мільйонами доларів під землею, тим більше зиски капіталістам.

Отже, капіталісти три мільйони доларів вклали, а тепер вони хочуть силою поліційної зброї влади ще в ті копалині силу 600 робітників, інакше ані шеляга не варта буде три-мільйонний патріотизм отих британських та канадських капіталістів.

Становище, що його заняли власники копалинь в Естевані й Бінфейт, вказує на небезпеку, що вони хочуть вжити всіх засобів, щоб зломити страйк. Вони будуть старатися привезти скєбів і "охорону" поліції. Вони хочуть силою й страхом захитати стійкість і єдність страйкуючих майнерів. Вони стараються кинути національну ворожнечу між робітників, заявляючи устами ренегата Кіда Борнса, що вони змобілізують стодототковних британських "оборонців" для боротьби з "форейнерами". Вони будуть старатися це зробити, не дивлячись на те, що тепер такі часи настали, коли навіть така опора й надія британського капіталу, як матроси британської воєнної флотії, відмовляються послуху, бо їм та їхнім родинам виривають з рота кусок хліба.

Робітників і незаможні фармери цілої Канади повинні дати негайну допомогу страйкуючим майнерам Бінфейту й Естевану. Найперша допомога — це зібрати гроші і поживу на допомогу страйкерам. Найстрашніший ворог страйкуючих — це голод і холод. Місто не тільки не дає страйкуючим допомоги, але відмовляло навіть допомогу тим безробітним, яким перше давало, за те, що вони пішли на пікет лайну та є активні в страйковій боротьбі.

Допомогу можна також давати одягом, головню оверковтами та ковтами, щоб одягти ними лікетчиків. Фармери можуть давати допомогу поживою. Коли власники хочуть зробити фармерів скєбами, хочуть використати страшне положення фармерів в тій околиці й посварити їх з робітниками, то зате фармери повинні показати свою братню солідарність з страйкуючими робітниками своєю їм допомогою.

Робітники зі всіх місцевостей Канади повинні поспішити з допомогою. Майн Воркерс Юніон оф Канада дала страйкуючим 600 доларів, інші юнії роздали робітникам листи для збирання колекти. Треба з цєю допомогою не отягати, але колектувати й засилати її негайно! Допоможіть майнерам Естевану й Бінфейту перемогти своїх визискувачів.

ЩО РОБИТЕ ВИ В КАМПАНІ ЗА ПРАВАМИ РОБІТНИЧОЇ КЛЯСИ?

Тільки найміцніший протест соток тисяч робітників і незаможних фармерів Канади може спинити пануючу класу від виконання її замірів проголосити комуністичну партію й революційні масові організації поза законом та за-пакувати їх провідників на довгі роки в тюрму.

Що зробив ваш округ, щоб заперестувати проти цього? Скільки відбули ви масових мітингів? Чи ви у своєму місті влаштували оборончу конференцію об'єднаного фронту? Як наспівують протестаційні резолюції у вашому дистрикті? Скільки юній та робітничих і фармерських масових організацій приєднали ви для цієї кампанії? Скільки грошей ви збрали?

Масова демонстрація, що її КРОЛ організує від океану до океану в середу 30 вересня повинна бути найбільшою в історії канадського робітничого руху. Сотки тисяч робітників повинні вийти на вулиці щоб заперестувати в кожному місті місточки й місцевости. Це повинні бути найбільшій демонстрації. Жінки, молодь і діти повинні взяти в них участь разом з чоловіками. Сотки протестаційних резолюцій повинні наспіти зі всіх місцевостей Канади до Attorney General Price, Queens Park, Toronto, Ont., та Minister of Justice, Ottawa.

На цих демонстраціях повинна бути порушена справа збирання фондів на оборону!

Ваша організація повинна взяти участь в демонстрації! Ви повинні взяти участь в демонстрації!

Домагайтеся звільнення товаришів Бака, Юена, Кара, Брусса, Бойчука, Гіла, Поповича, Касика й Голінського! Домагайтеся скасування 98 секції кримінального закону й повної свободи слова, преси й організації!

Ставайте членами Канадської Робітничої Оборончої Ліги, організації, що бореться за трудящі маси!

ПРОСТО ДУРЯТЬ БЕЗРОБІТНИХ

Шпальти буржуазної преси заповнені сумами на мільйони доларів для безробітних — чи то на директну допомогу грішми, чи на будівництво, щоб дати безробітним роботу. Майже кожного дня читаємо ці цифри в буржуазній пресі, й що день, то більше.

Ще від весни фігурують ці цифри, почавши від суми 20 мільйонів і побільшившись до 40, а навіть до 70 мільйонів доларів. Здавалося, що розпочинається якесь велике будівництво в Канаді, хоч і не по п'ятилітньому плану, то все ж таки є для цього якісь плани — бо кілька доміняльних міністрів на чолі з прем'єром Бенетом пустилися в мандрівку по Канаді, щоб особисто обслідувати, як цей план переводити й поспілку.

Міністри давно вже повертали до Оттави, поповідавали алармучі заяви, що Канаду навістило "національне нещастя", що в Канаді є 530,000 безробітних і 200,000 фармерів, яким потрібна негайна допомога, та нарешті почали телеграфувати провінціям урядам, щоб розпочинали роботи.

Провінціям урядам, головню манітобський уряд Брекені, який збирається йти незадовго із своєю програмою до виборців, склав програму негайних робіт, що на її основі, близько 1,000 робітників мало б дістати роботу, а щось 230 робітників почали вже копати яму під будову університетського будинку. Почали вже навіть балакати про прихід "просперіті" — ще б пак! — на 40,000 безробітних у Манітобі 1,000 ма-ла вже дістати роботу, а 230 вже дістали — чим не "просперіті"?

Та не проминуло й тижня цієї радости, як сіпіар відправив від роботи у самому Вінніпегу коло 2,000 робітників (в цілій Канаді він відправив коло 10,000 робітників). Не всіля ахнути провідники "просперіті" від здивовання, як наспіла вістка, що уряд в Оттаві не затвердив будови університетського будинку у Вінніпегу й в той же день 230 робітників втратили роботу й будівництво спинили. Невідомо ще, яка доля постигне в Оттаві інші проекти. Міністер праці Робертсон у Венкувеу виступив з промовою, благуючи пресу не сварити його, ні уряду Бенета за невиконання обіцянок. Ліберальна преса починає закидати урядові Бенета, що він не виконує своїх обіцянок провінціям урядам з мотивів просто політичних, бо, з Манітоби, наприклад, уряд не консервативний.

Та безробітні не входять в те, чи цей уряд консервативний, а цей прогресивний, вони бачать, що як один, так і другий дурять їх грішми на вербі. Ні один, ні другий, ні муніципальний — не хочуть давати безробітним допомоги. Коли сіпіар відправив від праці тисячі робітників і перелякани батьки міст почали телеграфувати до Бенета, щоб він вилізнув на сво-го приятеля, президента сіпіарських залізниць Біті, аби той переглянув рішення і дав робітникам хоч би не повний тиждень праці, то Бенет сказав, що годі такого вимагати від сіпіара, бо він і так довше тримає цих робітників при праці, як було треба.

Одним словом нічого не варта заяви та обіцянки Бенета та його міністрів цього року так само, як і в часі доміняльних виборів минулого року. Всі ж балачки про "просперіті", про прихід кращих часів різних політишів кінчилися не тільки новим масовим звільненням робітників від праці, але шей упадком канадського долара на ньюйорській біржі.

Робітники перестали вже тим обіцянкам вірити й беруться до боротьби. Цілий ряд страйків в різних місцевостях Канади, що вибухнули майже одночасно, а навіть страйк робітників на говернській дорозі в Кровс Нест, Пес, які, працюють за "реліф", свідчить, що навіть там, де уряд почав почасти переводити свої обіцянки — робітники починають казати панам, що вони не жebraки, ласки не бажають, але коли працюють, то вимагають за свою працю заплати. Робітники починають говорити панам, що з їх обіцянок вони ситі не будуть. І чим ближче до зими, тим голосніше буде ця мова робітників і зруйнованих фармерів.

Вінніпегське робітництво протестує проти білого терору польської шляхти

В неділю, 27 вересня по-людні відбувся в Укр. Роб. Домі масовий протестаційний мітинг проти шляхетсько-фашистського терору в Польщі, на Західній Україні й Західній Білорусі та проти зрівняння політичних в'язнів в польських тюрмах з кримінальними злочинцями.

Не дивлячись на те, що того дня у всіх околицях Вінніпегу були масові робітничі мітинги, на цей мітинг прибуло велике число українських робітників. Промовці були: т.т. Арсен і Шатувський в українській мові, а т.т. Брик в польській. Коли т.т. Арсен і Брик скінчили свої промови, то пішли ще промовити на ту саму тему до Польського Робітничого Дому, де також відбувався мітинг.

На закінчення мітінгу тов. Шатувський прочитав протестаційну резолюцію, яку присутні прийняли вставши з місць. Також ухвалено вислати протестаційні телеграми до польського уряду та до представників польського уряду в Канаді й Сполучених Державах. Резолюцію нище наводимо.

РЕЗОЛЮЦІЯ ПРОТЕСТ.

Ми, українські й польські робітники й робітничі міста Вінніпегу, Канада, зібрані на масовому вічу в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу в неділю, 27 вересня 1931 р., вислухання доповіді про нинішнє положення в Польщі й на окупованих польською шляхтою землях Західної України й Західної Білорусі, зокрема про скасування польсько-шляхетським урядом "політичного режиму" для політв'язнів в польських тюрмах та про зрівняння політв'язнів з кримінальними злочинцями — заявляємо перед урядом польської шляхти й перед трудящими масами цілого світу свій го-

стрий протест. Ми категорично протестуємо:

проти зрівняння політичних в'язнів з кримінальними злочинцями;

проти страшних мордувань та катувань політичних в'язнів в польських тюрмах;

проти фашистського терору, що його широко застосовує польська влада у відношенні до трудящих мас і трудової інтелігенції Польщі, а зокрема земель Західної України й Білорусі;

проти запровадження нагих судів в Польщі й під Польщею, метою яких є винищити до ити польських, українських і білоруських революційних борців;

проти останніх масових арештувань робітників, селян та шкільної молоді у зв'язку з вбивством Голуфка та іншими подіями в Галичині — без ніякої підстави, бо ці останні події живається тільки, як претекст для винищення борців Західної України;

Ми п'ятуємо угово-продажно політику петлюрівців, ундо-радикалів та лідерів католицьких партій — української буржуазії, що йдучи на угоду та на услуги до польської шляхти — допомагає їй нищити визвольний рух трудящих Західної України та пригортається разом з польською шляхтою до походу на Україну Радянської України;

ми п'ятуємо ганебну роботу провідників жовтоблукитних організацій в Канаді, які в най-шоршу хвилину життя й боротьби трудового народу Західної України, провадять скажену усну й в пресі агітацію проти Радянської України, вмисне, щоб в цей спосіб відтягнути увагу українських трудящих мас Канади від страшного гнету на землях Зах. України —

під Польщею, Румунією й Чехословаччиною та щоб в цей спосіб допомагати буржуазії цих країн ще гірше поневолювати українські трудящі маси та прикривати угодову політику української буржуазії з польською, румунською та чеською буржуазією в їхніх інтригах проти СРСР.

ми вітаємо революційних борців Західної України, Білорусі та Польщі й прирікаємо нести їм моральну й матеріальну допомогу — як тим, що томляться в польських тюрмах, так і тим, що боряться ще на волі й заявляємо, що не покладаємо наших рук доти, доки не буде цілковито розторошений режим польської шляхти й окуповані землі не будуть прилучені до свого матірнього пич — Радянської України й Радянської Білорусі й доки сама Польща не стане радянською;

ми кличемо українських, білоруських і польських робітників, у відповідь на фашистський терор польської шляхти, організувати в Канаді бойові революційні організації для несення допомоги визвольному рухові нашим братам, робітникам і незаможним селянам в старому краю — кличемо українських робітників і незаможних фармерів ставати членами Товариства Допомоги Визвольному Рухові на Західній Україні й змислювати цю організацію.

Хай жне єдність і солідарність українського, білоруського й польського робітництва за повалення фашистської диктатури польської шляхти! Хай жне Радянська Польща, й Радянська Україна й Радянська Білорусь в братнім Союзі Радянських Соціалістичних Республік.

П. Попович, голова. Н. Седунь, секретар.

Перше організачне слово повинні сказати робітники 30 вересня, обороняючи комуністичну партію й її провідників, яких уряд капіталістів хоче зажакувати в тюрму.

Друге слово повинні сказати робітники й фармери, запознучи листи своїми іменами, як протест проти депортації робітників чужинського уродження. На зауздні обіцянки й обдурювання робітників повинні відповідати конкретними домаганнями!

КАПІТАЛІСТИЧНИЙ СВІТ ПРОСТУЄ ДО ЗАГИБЕЛІ

(Понищі вражіння радянських ударників з поїздки по Європі подаємо за київською "Пролетарською Правдою".)

8 вересня в Харкові відбулося спеціальне засідання президії ВУРПС (Всеукраїнської Ради Професійних Союзів) разом з президією харківської міської професійної ради, на якому робітники — ударники, що їздили за кордон пароплавом "Україна", поділилися вражіннями від своєї подорожі.

105 неіспартійних робітників, які їздили за кордон, майже всі повернулися комуністами. З українських ударників тільки три ще не подали заяв про вступ до партії.

Під час своєї подорожі радянські робітники відвідали Гамбург, Берлін, Лондон, Південний Велс, Манчестер, Рупалло, Італійську Рів'єру й Константинопіль.

Величезний гамбургський порт — другий у світі — цілком зазвер. У порту на причалі стоять 700 суден. Склад використовувється ледве на 25 відсотків. Пловучі елеватори також стоять без діла.

Поруч із розкішшю та переповненими крамнищами — скрізь безробіття й злидні. В одному Гамбурзі є 280,000 безробітних, а решта — напівбезробітні, що працюють 3—4 дні на тиждень.

Не вважаючи на те, що в Гам-

бурзі є 5,000 вільних приміщень, за містом в землянках живе 10,000 безробітних.

В Англії, особливо в Велсі, такі самі злидні. Половина робітників без роботи, а решта працює не більше, як три дні на тиждень. Заробіток кваліфікованого робітника не перевищує 50 доларів. В Італії кваліфікований робітник — металіст за 10-годинний робітний день заробляє долар й півтора.

Нечуване вражіння справило на радянських робітників обурливе видовище в Гамбурзькому звірніці. Поруч із дикими звірами тут сидять у залізних клітках "дикі" люди — негри з французьких колоній.

Під час своєї подорожі ударники особливо увагу приділяли ознайомленню з технічними організаціями підприємств та найновішими досягненнями техніки. Багато закордонних підприємств розчарували наших ударників. Відвідавши в Англії завод Форда, що його тепер будують, ударники Харківського тракторного заводу констатували, що темпи будівництва далеко залишилися позаду наших. Не було чого вивчити й у найстарій в світі англійській вугільній промисловості. На шахтах Південно-

го Велсу всю роботу провадять ручним способом. Нема жадного відійного молотка, жадної врубної машини. Чого треба навчитися за кордоном, то не вміняти шідком використати устаканування.

У Гамбурзі й Лондоні екскурсантів проводили робітники з червоними прапорами й співом "Інтернаціоналу".

В Лондоні екскурсанті були на могилі Карла Маркса та в церкві, в якій 1907 року з участю Ленін відбувався пам'ятний зїзд с.д. партії. У цій церкві (в Аїтлі церкві здають для зборів і вечорів) влаштували вечір спогадів, на якому учасник п'ятого з'їзду тов Янсен поділився своїми спогадами.

В Туреччині радянських робітників зустріли радісно. Константинопільський генерал-губернатор запросив їх, як почесних гостей, приймати парад у нагоди святкування роковин визволення Константинополя.

Наочно порівнявши два світи — капіталістичний і соціалістичний — ударники твердо переконалися, що для капіталістів нема виходу з кризи, а для робітників Заходу нема іншого шляху як шлях Леніна й Комуністичного Інтернаціоналу.

Голова ВУРПС тов. Чузирін підкреслив значіння перебування кращих робітників ударників Радянського Союзу за кордоном. Такі факти, як розкошування буржуазії й злидні в робітничих кварталах, колючальне зростання безробіття, шалена пропаганда війни та напружена робота військочови промисловості, показування людей "нижчої раси" в клітках, як звірів, надзвичайно яскраво характеризують буржуазну культуру.

Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!